

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 2 maart 2020
(OR. en)

6458/20

SAN 67
IPCR 10
PROCIV 14
COCON 7
RELEX 174

NOTA

van: het secretariaat-generaal van de Raad
aan: het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad

Betreft: Voorbereiding van de zitting van de Raad (**Werkgelegenheid, Sociaal
Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken**) op 6 maart 2020
Covid-19
- *Gedachtewisseling*

Voor de delegaties gaat hierbij een discussienota van het voorzitterschap. Deze discussienota bevat achtergrondinformatie en enkele vragen ten behoeve van de gedachtewisseling die tijdens de zitting van de Raad Epsco op 6 maart 2020 gepland is.

Raad (Epsco), 6 maart 2020**Covid-19*****Discussienota van het voorzitterschap***

De eerste gevallen van Covid-19 werden eind december 2019 gemeld in Wuhan, in de provincie Hubei in China. Na de uitbraak verspreidde de ziekte zich snel in andere delen van China en vele andere landen.

De eerste gevallen van Covid-19 in de EU werden vastgesteld op 24 januari 2020. Naar aanleiding daarvan belegde het voorzitterschap op 27 januari 2020 een buitengewone vergadering van de Raadsgroep vrienden van het voorzitterschap.

Op 28 januari 2020 besloot het Kroatische voorzitterschap de geïntegreerde EU-regeling politieke crisisrespons (IPCR) te activeren in informatie-uitwisselingsmodus. Het IPCR is het EU-kader voor de coördinatie op het hoogste politieke niveau in geval van sectoroverschrijdende crises. Hierbij zijn het voorzitterschap, de Commissie, de EDEO, ter zake actieve agentschappen, het kabinet van de voorzitter van de Europese Raad en deskundigen uit de lidstaten en van internationale organisaties op dat gebied betrokken. De informatie-uitwisseling in het kader van het IPCR vindt plaats via een specifiek webplatform dat verslagen inzake geïntegreerde situatiekennis en -analyse (Integrated Situational Awareness and Analysis - ISAA), situatiekaarten en bijdragen van belanghebbenden bevat.

Op dezelfde dag activeerde de voorzitter van de Commissie de tweede fase van het crisis-coördinatiesysteem ARGUS en verzocht Frankrijk om bijstand van het Uniemechanisme voor civiele bescherming (UCPM) om consulaire steun te verlenen voor de repatriëring van EU-burgers uit Wuhan. Ook Denemarken activeerde op 9 februari het UCPM voor de repatriëring van burgers uit Wuhan. Vervolgens werd het UCPM op 21 februari ook door Italië en het Verenigd Koninkrijk geactiveerd voor de repatriëring van burgers van de EU en het VK op het in Yokohama in Japan aangemeerde cruiseschip Diamond Princess. De repatriëring van in totaal 515 EU-burgers naar Europa werd via het UCPM medegefinancierd uit de begroting van de Unie.

In het kader van de inspanningen ter bestrijding van Covid-19 werd het UCPM door een aantal lidstaten ook gebruikt om de levering van medische benodigdheden voor noodsituaties aan derde landen te coördineren en mede te financieren, en om kenbaar te maken dat zij nog meer medische benodigdheden nodig hadden.

Op 30 januari 2020 kwalificeerde de WHO dat de uitbraak van Covid-19 als een noodsituatie op het gebied van de volksgezondheid van internationaal belang (Public Health Emergency of International Concern - PHEIC). De WHO adviseerde alle landen paraat te staan voor inperking, waaronder actief toezicht, vroegtijdige opsporing, quarantaine en patiëntenbegeleiding, opsporing van contacten en voorkoming van verdere verspreiding.

In de EU coördineert het Gezondheidsbeveiligingscomité¹ (HSC) in overleg met de Commissie de risico- en crisiscommunicatie en de respons van de lidstaten op ernstige grensoverschrijdende bedreigingen van de gezondheid. In de periode tot en met 2 maart 2020 heeft het HSC tien maal vergaderd naar aanleiding van Covid-19.

Het voorzitterschap belegde op 7 februari 2020 een videoconferentie op hoog niveau, tijdens welke de lidstaten samen met de vertegenwoordigers van de Commissie en het Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding (ECDC), de gelegenheid kregen de stand van zaken te evalueren en van gedachten te wisselen over kwesties in verband met de Covid-19-uitbraak die van belang zijn voor de volksgezondheid. De lidstaten wisselden informatie uit over de maatregelen en activiteiten die zij hebben ondernomen. Ook deelden en vergeleken zij ervaringen met de activering van nationale systemen om op noodsituaties op het gebied van de volksgezondheid te reageren. Uit de gedachtewisseling bleek dat de mate van activering van de nationale systemen van lidstaat tot lidstaat verschilt naar gelang van de epidemiologische situatie.

Op 13 februari 2020 riep het Kroatische voorzitterschap een buitengewone zitting van de Raad (Epsco) bijeen, tijdens welke de ministers van Volksgezondheid van gedachten hebben gewisseld over de genomen maatregelen en over de middelen en mogelijkheden voor een gecoördineerde aanpak van de bescherming van de volksgezondheid in de EU. De ministers bogen zich ook over de gevolgen die onverwachte situaties in derde landen voor de levering van geneesmiddelen en medische hulpmiddelen in de EU kunnen hebben en waren het erover eens dat een alomvattende analyse van de situatie noodzakelijk is.

¹ Opggericht bij Besluit (EU) 1082/2013 over ernstige grensoverschrijdende bedreigingen van de gezondheid.

Tijdens die zitting nam de Raad conclusies over Covid-19 aan², waarin hij zich ingenomen toont met de doeltreffende reactie van de EU op de uitdagingen die voortvloeien uit de uitbraak van Covid-19, en hij bij de lidstaten aandringt op de nodige maatregelen voor opvoering van de samenwerking. Ook wordt de Commissie opgeroepen de mogelijkheden te onderzoeken om de lidstaten toegang te geven tot persoonlijke beschermingsmiddelen, en de gevolgen van de wereldwijde bedreigingen voor de beschikbaarheid van geneesmiddelen in de EU en de veiligheid van de toeleveringsketens te evalueren.

Sinds 21 februari 2020 werd een aanzienlijke toename van het aantal Covid-19-gevallen opgetekend in Italië, en begonnen ook andere lidstaten een toename van het aantal gevallen te constateren, waaruit blijkt dat de ziekte nu binnen de EU wordt overgedragen en niet langer beperkt blijft tot "ingevoerde gevallen". Voorts is in de afgelopen tien dagen een aantal mensen overleden aan de gevolgen van Covid-19.

Ondanks de geleverde inspanningen om het hoofd te bieden aan de uitdagingen in verband met Covid-19 zijn er nog steeds grote onzekerheden over dit nieuwe type overdraagbare ziekte. Het feit dat in vele lidstaten de overgrote meerderheid van de gevallen wordt veroorzaakt door besmetting in het land zelf, betekent dat nu ook andere middelen moeten worden ingezet om deze ziekte te bestrijden. Naarmate de epidemiologische situatie van de Covid-19-infectie verslechtert, moet verder worden nagedacht over de manier waarop inperkings- en preventiemaatregelen het meeste effect kunnen sorteren, en moeten de mate van paraatheid en de noodzaak van een gecoördineerde respons op EU-niveau worden geëvalueerd.

In het verlengde van hetgeen voorafgaat heeft het voorzitterschap besloten de IPCR volledig te activeren en daarnaast ook nog een buitengewone zitting van de Raad (Epsco) bijeen te roepen, en wel op 6 maart 2020, om de ministers van Volksgezondheid de gelegenheid te bieden de balans op te maken van de huidige situatie en de reeds genomen maatregelen, teneinde te komen tot de beste aanpak voor een gecoördineerde respons op de huidige verspreiding van Covid-19 in de EU.

Om de bespreking te structureren, wordt de delegaties van de lidstaten verzocht tijdens de buitengewone zitting van de Raad te antwoorden op onderstaande door het voorzitterschap opgestelde vragen.

² PB C 57 van 20.2.2020, blz. 4-7.

VRAGEN TER STURING VAN DE DISCUSSIE:

- 1) Hoe beoordeelt u de bestaande mechanismen op EU-niveau in het licht van de uitdagingen die de verspreiding van Covid-19 in Europa met zich meebrengt? Welke activiteiten zouden verder nog nuttig zijn voor een betere communicatie en uitwisseling van gegevens?
 - 2) Hoe beoordeelt u, gezien het huidige tempo van de verspreiding van Covid-19 in de EU, de doeltreffendheid van de maatregelen die momenteel in uw land van kracht zijn? Verwacht u dat het zwaartepunt zal worden verlegd van preventie- en paraatheidsmaatregelen naar behandeling indien de epidemiologische situatie verslechtert?
 - 3) Krijgen de lidstaten, met de maatregelen die de Commissie reeds heeft genomen, volgens u voldoende bijstand indien de verspreiding van Covid-19 ondanks de genomen maatregelen zou aanhouden? Welke activiteiten zouden verder nog nuttig zijn voor uw land mocht een dergelijke situatie zich voordoen?
-